

ΠΕΠΗΤΟΣ

Πηγαίνετε ἔξω ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἔτσι. Δὲν ἦτο δυνατόν· εἶναι πασίγνωστον τὸ πρᾶγμα.

ΠΕΠΗΤΟΣ

Εἰς κανὲν σπῆτι· λοιπόν :

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Αὐτὸ ἐπρότεινα.

ΠΕΠΗΤΟΣ

Ποῦ ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἐδῶ ἐπάνω. (Ταῦτα πάντα μετὰ ψυχρῆς ἀδιαφορίας.) Ἐγὼ εἶναι ἐν δωματίον ἀνοίκιαστον, εὐρύχωρον, μὲ φῶς ἀπὸ τὴν μίαν πλευράν . . . Χωρὶς κανεὶς νὰ τὸ πάρῃ εἶδῃσιν, μὲ ὀλίγα χρήματα, ἔχομεν διὰ τὴν ὑπόθεσίν μας μέρος καταλληλότερον παρὰ μίαν ἐρημίαν ἔξω.

ΠΕΠΗΤΟΣ

Καὶ δὲν λείπει τώρα παρὰ . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Τὰ ξίφη !

ΠΕΠΗΤΟΣ

Ἄουλου ἔξω . . . Κάποιος ἦλθε. (Βαδίζων πρὸς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς.) Οἱ μάρτυρες μήπως ;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἰσως . . .

ΠΕΠΗΤΟΣ (παρὰ τὴν θύραν)

Μοῦ φαίνεται ὡσάν φωνὴ γυναικίως.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (πλησιάζων ἐπίσης πρὸς τὴν θύραν).

Διατί δὲν ἔρχεται ὁποῖος καὶ ἂν εἶναι ;

[Ἐπιταὶ συνέχεται]

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

Ἐκεῖ ψηλὰ π' ἀσύγκριτα
Θαμπώθηκε τὸ μάτι,
Ὁ νοῦς τῆς ὁ γοργόφτερος
Θεμέλιωσε παλάτι.
Εἶπε· καὶ νὰ το ! πρόβαλε !
Στὸν κόσμον αὐτὸν μακάρι
Ἢ δύναμι κ' ἢ χάρι
Ἄν πάντα ἦταν μαζί !

Στὰ μαρμαρένια δώματα
Ἐστέκουσαν μονάχη·
Ὁ αἶψος γιὰ σύντροφο
Τ' ἀπειρο θέλει νάχη !
Καὶ κοίταξε τὸ πέλαγο,
Τὸ κύμα π' ἀγαποῦσε,
Ποῦ σὰ νὰ τῆς μιλοῦσε
Μιὰ γλῶσσα μυστική.

Κι ὅταν ψηλὰ τὴν κίλεσε
Κρυφός, λαμπρὸς μαγνῆτης,
Κι ὅταν ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς
Χωρίστηκε ἡ ψυχὴ τῆς,
Μὲ τὰ μαλλιά τ' ἀθάνατα
Πιστὰ τῆνε σκεπάσανε,
Σιγὰ τὴν κατεβάσανε
Στὰ τρισβάθα νερά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΟΣ

Ὁ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ¹

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ε'.

Δύο περίπου ἔτη παρήλθον ἀπὸ τῆς καταράτου ἐκείνης ἐσπέρας. Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ λογαγοῦ οὐδὲν ἀπέμενε πλέον πρὸς πώλησιν. Καὶ αὐτὴ ἡ μισθοδοσία του ἐξηνεμοῦτο πολλάκις ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας. Ἄν δὲ ἡ οἰκογένειά του δὲν εἶχεν ἀκόμη πεινάσει, τοῦτο ὤφειλετο εἰς τοὺς ἐπιμόχθους ἀγῶνας τῆς ἀκαταβλήτου γυναικίως, ἧτις συνεπλήρου τὸν ἄρτον τῆς οἰκογενείας, λαμβάνουσα κρύφα ράπτικας ἐργασίας ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου τῶν ἀπόρων γυναικῶν καὶ τυρλουμένη κατὰ τὰς ἀτελευτήτους τῆς μονώσεως νύκτας διὰ τῶν δακρῶν καὶ τῆς ἐντάσεως τῆς ὀράσεως, ἐν διαβρωτικῇ ἐργασίᾳ.

Ἀπὸ πολλοῦ ὁ τῶος ὑπερήφανος ἀξιοματικὸς ὑπέγραφεν ἐν Πειραιεὶ συναλλαγματικὰς, διὰ χρήματα, τὰ ὅποια ἐλάμβανε δι' ἐμπορικῆς αὐτοῦ ἀνάγκας· τὰς συναλλαγματικὰς ἐκείνας τὰς ἐπονειδίστους, τὰ ἐγγραφα τοῦ ψεύδους καὶ τοῦ ἐκβιασμοῦ, ὅπλα ἄτιμα τῶν ληστῶν τῶν πόλεων, τῶν ἐκμεταλλευτῶν τῶν σκληρῶν ἀναγκῶν τῆς ἐντίμου πενίας, τῶν προαγωγῶν τῶν εὐτελῶν ἀνθρωπίνων παθῶν.

Ἦδη τὸ ἔντιμον ὄνομά του ἐξεφρονεῖτο ἐκ τῶν πινυκίων τοῦ ἐμποροδικείου ἐν συζυγεὶ πρὸς τὰ ἐστιγματισμένα ὀνόματα τῶν ἀνθρώπων τούτων. Ἀποφάσεις ἐρήμην αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαι ἐγίνοντο τελεσίδικαι, χωρὶς οὐδὲ κἂν νὰ τὰς ἀνακόψῃ. Ἐπρεμε τὸν θόρυβον· ἤλπιζε νὰ μὴ ἀποκαλυφθῇ πρὸ τῶν συναδέλφων του, πρὸ τῆς κοινωρίας. Καὶ ἐπλήρως τὸκοὺς ληστρικοὺς ἐπὶ χρημάτων τριπλασίων ἐκείνων, ἅτινα τῷ ἐδάνειζον οἱ τοκογλύφοι.

Ἄλλ' ἔφθασεν ἡ στιγμή, καθ' ἣν δὲν εἶχέ τι πλέον νὰ καταβάλῃ. Μία τῶν συναλλαγματικῶν τούτων ἔφθασεν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐκτελέσεως. Ἦτοτε ἀπελπίς ἐζήτησε νὰ ὀδηγηθῇ πρὸς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν, παρ' οὗ ἐξελιπάρησε δεκαπενθήμερον προθεσμίαν, τὴν ὅποιαν οὗτος διὰ ριζανθρώπου ἀνθαρείας ἐπέβαλεν εἰς τὸν δανειστήν, ἐπὶ μόνῃ τῇ ἐντίμῳ διαβεβαίωσει τοῦ Βορίδου, ὅτι ἐντὸς τοῦ χρόνου τούτου ἡ θὰ καταβάλῃ τὸ χρέος του ἢ θὰ προσέλθῃ ἀνθρόρητος, ὅπως ὀδηγηθῇ εἰς τὰς διὰ χρέη φυλακῆς.

Τὴν προθεσμίαν αὐτὴν ὁ ναυαγὸς οὗτος δὲν ἐζήτησεν ἀπλῶς διὰ νὰ ἀναβάλῃ τὴν κάθαρσιν τοῦ δράματος τοῦ βίου του, τὸ ὅποιον ἐν τούτοις ἐξηλίσσετο γοργῶς, ἀλλὰ διότι ἔβλεπεν ἔτι ἐν ἀπόπτῳ ἐσχάτῃ τινὰ σάνιδα, ἧς ἐχόμενος ἤλπιζε νὰ σωθῇ.

Ἐν τῇ πατριδί του ὑπῆρχεν ἔτι ἡ κληρονομία αὐτοῦ ἡ πατρική· ἄμπελος καὶ ἀγροὶ τινες ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν τοῦλάχιστον, ὧν τὴν καλλιέργειαν ἀπὸ ἐτῶν εἶχεν ἐπιτρέψει εἰς δύο ἐξαδέλφους του, οἵτινες τῷ ἐπεμπον σπανίως εὐτελῆ πρόσσόδον, προφασίζόμενοι κατὰ τὸ πλεῖστον θεομηνίας.

Εἶχεν ἀναθέσει εἰς ἔμπιστον φίλον του τὴν ἀντι-

1. Ἰδε σελ. 277

οἰοῦντὸς τιμῆμακτος ἐκποίησιν αὐτῶν ἤρκει μόνον νὰ καλύπτῃ τὴν ὀφειλὴν τῶν ἐπαράτων δισχιλίων δραχμῶν. Ἐκ τοῦ τιμῆματος ἐκείνου ἀνέμενε τὴν σωτηρίαν. Καὶ αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ τηλεγραφήματα ἐξεπέμποντο ἐναγωνίᾳ πρὸς τὸν βραδύνοντα ἐντολοδόχον.

Ἐλαβεν ἐπιστολάς, ἐξ ὧν ἀπέρρεον ἐλπίδες, διαπραγματεύσεις, δυνάμεναι νὰ στεφθῶσι δι' ἐπιτυχίας. Ἐν τούτοις ἡ μόρσιμος ὥρα ἐσήμανεν.

Ἐνῶ δὲ ἐκάθητο ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ταμείου συνέχων τὴν κεφαλὴν δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, ἐν τελείᾳ παραλύσει κρίσεως καὶ δυνάμεων, ὡς ἀνθρώπος ἀπολέσας τὴν συνειδήσιν τῆς ἰδίας ὑπάρξεως, ὁ ἀγγελιαφόρος τοῦ συντάγματος ἔφερε πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν, ἐφ' ἧς ἀνεγνώρισε τὴν ταχυδρομικὴν σφραγίδα τοῦ χωρίου του, τὴν γραφὴν τοῦ φίλου του.

Ἡ ἐλπίς ἀνήθησε τότε πρὸς στιγμὴν ἐν τῇ πλήρει ζόφῳ ψυχῆς του· τὸ μειδιάματά της ἐπήνθησε ὡς ἀνταύγεια φωτεινὴ ἐπὶ τῆς μορφῆς του τῆς ἀγωνιώσεως. Ἄλλ' οἴμοι! εὐρέθη, ναί, ἀγοραστής ὁ μπάραμπα Κῶτσος ὁ πάρεδρος τοῦ χωρίου του, ὅστις ἦτο ὁ μόνος δυνάμενος ἐκεῖ νὰ διαθέτῃ μετρητὰ καὶ εἰς τὸν ὅποιον ὅλοι σχεδὸν οἱ συγχωροῖ του ἦσαν ὀφειλέται, δὲν ἀφῆκε τοιαύτην εὐκαιρίαν νὰ τῷ διαφύγῃ. Συνεζώνησαν καθ' ὅλα καὶ ἠγόρασε τὰ κτήματα. Ἀλλὰ τὸ συμβόλαιον θὰ γείνη μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας, διότι ὁ ἀγοραστής εἶχε μεταβῆ εἰς γειτονικὴν ἐμπορικὴν πανήγυριν διὰ νὰ συνάξῃ καθυστερούμενα.

Ἀλλὰ τί ἐχρησίμευεν εἰς τὸν δυστυχῆ ἢ τόσον βραδεία, ἢ τόσον πάρωρος αὕτη σωτηρία; Σήμερον ἔδει νὰ πληρώσῃ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ θύρα ἐκρούσθη δειλῶς. Εἰσέρχεται ὁ ἀμείλικτος τοκογλύφος ταπεινός, μὲ τὸν πῖλον ἀνά χεῖρας, μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν τῶν ἀνθρώπων τοῦ εἶδους του δηλητηριώδη γλυκύτητα ἐπὶ τοῦ προσώπου. Οὕτω καὶ ἡ τίγρις ἐλλοχεύει πρὶν ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ ἀσφαλοῦς θύματος πύσσουσα, ταπεινούμενη, καμμούσα τοὺς ὀφθαλμούς.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἦλθα, κύριε λοχαγέ, δι' ἐκεῖνα τὰ λεπτά· εἶναι ἡ ἡμέρα ζεύρετε.

Ἦσαν μόνον ἐν τῷ γραφείῳ κατὰ μοιραίαν σύμπτωσιν ἀπουσίαζε καὶ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς βοηθὸς καὶ ὁ λοχίας γραφεύς. Ὁ Βοριδὴς προσέβλεπεν αὐτὸν σιωπῶν, ἐνεός. Καὶ ἀπὸ τοῦ τοκογλύφου οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐστράφησαν βραδείως, ἀσυνειδήτως, πρὸς τὸ ἀνοιχτὸν χρηματοκιβώτιον.

Εἶδε τότε τὰ τραπεζογραμμάτια τοποθετημένα ἐν τάξει, ταξινομημένα κατ' εἶδη εἰς ἰδικιτέρας δέσμας, περιβεβλημένας διὰ λευκῶν ταινιῶν, ἐφ' ὧν εἶχεν ἐπιγράψει τὸ ποσὸν ἐκάστης.

Εἴκοσι περίπου χιλιάδες δραχμῶν ἐφυλάσσοντο ἐκεῖ.

Καὶ ἐξηκολούθει σιωπῶν, ὑριστάμενος ἐπαλλήλως τὴν βασκανίαν τῆς ἀφώνου ἀπειλῆς τῶν βλεμμάτων τοῦ τοκογλύφου, τὴν βασκανίαν τῆς ἀναπεπταμένης ἐκείνης θύρας τοῦ χρηματοκιβωτίου, τῆς προχείρου ταύτης σωτηρίας.

Σπασμωδικαί τοῦ σώματος κινήσεις προέδιδον τὴν φρικώδη ἐπανάστασιν, ἣτις ἐτελεῖτο τότε ἐν

τῇ ταλαιπώρῳ ταύτῃ ψυχῇ. Τριάκοντα πέντε ἐτῶν στρατιωτικὸν παρελθὸν ἄψυγον, ἀκλιδίωτον, χρηστόν, ὀλοκλήρος βίος τιμῆς, ἠγωνίων καὶ ἐξέπνεον τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐν αὐτῷ.

— Θὰ πληρωθῆς, κύριε· περιμένε με μόνον εἰς τὸ προαύλιον πέντε λεπτά· ἔγω νὰ τελειώσω ἐκκρεμὴ ἄθροισιν.

Ἐξῆλθεν ὁ τοκογλύφος, ὁ δὲ λοχαγὸς ἐξηκολούθει ἀτενίζων τὸ ἀναπεπταμένον χρηματοκιβώτιον ἀκίνητος, ἐν προσηλώσει παράφρονος. Θηρία ἤθελον ὑποχωρήσει πύσσοντα, ἂν προσέβλεπον τὴν ὀδυνημένην ἐκείνην μορφήν.

Ἡγέρθη βαδίζων πρὸς τὸ χρηματοκιβώτιον μὲ βῆμα βραδύ, ἐλαφρόν, ὡς λωποδύτης. Ἐλαβε δέσμην τραπεζογραμμάτων, ἐξῆλθε πρὸς στιγμὴν καὶ ἐπανῆλθε μετ' ὀλίγον κρατῶν ἐξωφλημένην τὴν ἀπόφασιν.

Ἐπέσε τότε ἐπὶ τοῦ καθίσματος ὡς ὄγκος ἀδρανῆς, ἐκρυψε τὴν κεφαλὴν μετὰ τῶν χειρῶν ἐπερειδομένων τοῦ γραφείου καὶ ἐθῆρνε, ὠλοφύρετο ὁ πεπτωκὸς ἄνθρωπος, καὶ τὸ δάκρυ ἐκυλίετο ἐπὶ τοῦ ψαροῦ μύστακός του πικρόν.

Μετὰ μικρὸν ἐν τούτοις ἐπῆλθεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ποῖα τις γαλήνη. Δὲν εἶναι, ἐσκέπτετο ἀμετακλήτως, ἀνεπανορθώτως κλέπτῃς ἀπλῆν προκαταβολὴν ἔλαβε. Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας θὰ γείνη ἡ ἐπιθεώρησις τῆς τριμηνίας. Ἄλλ' αὐτὸς μέχρι τοῦ σάββατου θὰ ἔχῃ τὸ ἀντίτιμον τῶν κτημάτων του. Τὰ χρήματα τοῦ ταμείου θὰ ἔμβουν ἐπὶ τῆς θέσι τους.

Καὶ ἐν τούτοις ἐνῶ ἐκλείδονε τὸ παλαιὸν χρηματοκιβώτιον μὲ τὰς βαρεῖας κλειδάς, ὁ τριγμὸς τοῦ κλειθροῦ τῷ ἐφάνη ὡς ῥόγγος ἀγωνίας δολοφονομένου, λαβῶν ἐν τῇ ἐντρομῷ φαντασίᾳ του ἦγον ἀνθρωπίνης φωνῆς, ἣτις τὸν ἠπείλει, τὸν κατηγάτο.

Δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποσπασθῇ ἐκεῖθεν. Ἐξελθὼν εἰς τὸ προαύλιον ἐθημάτιζεν ἐκεῖ μέχρι βαθείας νυκτός, ὡς ὁ δολοφόνος, ὅστις φρουρεῖ τὸ θῆμα του ὑπέικων εἰς τὴν ἐπιτακτικὴν ἐπιβολὴν τοῦ τρόμου.

Σ'.

Ἔ! Αὕτη ἡ τρομακτικὴ σιγὴ τοῦ τηλεγράφου, αὕτη ἡ ἀπαθής, ἡ μηχανικὴ ἀπάντησις, τίποτε, τοῦ ταχυδρομικοῦ ὑπαλλήλου, εἰς τὴν ἀγωνιώδη ἐρώτησίν σας, ὅταν ἀναμένετε τὴν ζωὴν ἀπὸ τῆς θυρίδος ἐκείνης τοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου!

Τέλος τὸ σάββατον ἐγχειρίζεται αὐτῷ συστημένον γράμμα. Ἄλλ' ἡ καρδία του δὲν ἐκίρτησεν ἄλλ' ἡ Ἐλπίς δὲν ἐψιθύρισε εἰς τὴν ψυχὴν του οὐδὲ λέξιν ἐνισχύσεως ἢ παραμυθίας. Ἐνόησεν ὅτι ἀνά χεῖρας ἐκράτει τὴν εἰς θάνατον καταδικην του, ἐρχομένην πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ χωρίου του, ὅπου εἶδε τὸ πρῶτον τὸ ρῶς τῆς ζωῆς, ἀπὸ τῆς γῆς, ἣτις καλύπτει τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς του τὰ ὀστά.

Ἦνοιξε τὴν ἐπιστολὴν ἀπαθῶς. Μίαν μόνον λέξιν σωτηρίας ἀνέμενε, ἀλλ' ἀντ' αὐτῆς τὸ γράμμα ἐνεῖχε περισσὴν ἀνωρελῆ οὐλαρίαν. «Ὁ μπάραμπα Κῶτσος», τοῦ ἔγραφον, «εἶχε γυρίσει ἀπὸ τὴν πανηγύρι. Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἔτοιμα τὰ χαρτιά ἐπὶ τὸ συμβολαιογράφον καὶ μόνον ἡ ὑπογραφή ἀπόμεινε, ἄξαφνα τὰ ξαδέφρια του, ποῦ τοὺς εἶχε ἀφήσει τόσα χρόνια

νά γλεντοῦν τὸ βίος του, τὸ μυρίστηκαν καὶ ἔστειλαν τὸ δικολάβο Γραφειάδη στὸ μπάρμπα Κώτσο καὶ τοῦ εἶπε νὰ τραβάη χέρι, γιατί ἂν δοκιμάσῃ νὰ κάμῃ αὐτὸ τὸ ψούνιο θὰ τὸν βέψουν στὰ δικαστήρια, καὶ ὅσο πού νὰ τοῦ ψάλουν τὸ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ τοὺς πάρῃ τὴν κατοχὴ. — Αὐτοὶ τὰ ἐκαλλιέργουσαν τόσα χρόνια μὲ τὸν ἴδρω τους, γιὰ δικὰ τους, διανοία κυρίου ὡς ἔλεγεν ὁ Γραφειάδης καὶ ὄχι δῆθεν πῶς τοὺς εἶχε ἀφήσει ὁ λοχαγὸς νὰ τὰ νέμονται κατὰ παρακλήσιν. Ἄς τὰ ἀποδείξῃ αὐτὰ τὰ κουραχάνια καὶ βλέπουμε. — Ἐπειτα, ἂν τοὺς ἐπαρασκότηζε, τότε οἱ κουμπάροι τους οἱ φυγοδικοί, ὁ Μῆτρος ὁ Ντούλας κι' ὁ Γιάννης ὁ Κουμπούρας θὰ ἔφερναν μιὰ βόλτα στῆς στάναις τοῦ μπάρμπα Κώτσου καὶ στῆς θυμωναίς του, ἔτσι νὰ λέμε γιὰ τὴν καλημέρα καὶ καταλαθαίνει αὐτός. Τότε ὁ μπάρμπα Κώττος ὅπου εἶχε τὴν ἴδια τρομάρα καὶ γιὰ τὰ δικαστήρια καὶ γιὰ τοὺς φυγοδικούς εἶπε πῶς τραβάει ἀρόδο καὶ δὲν λύνει τὸ κομποδέμα του γιὰ νὰ σάξῃ ὕστερα τὰ διπλᾶ στοὺς δικηγόρους, χωρὶς ποτὲ στὴν ζῆσι του νὰ ἀξιωθῇ νὰ πιῇ τὸ κρασί τοῦ ἀμπελιοῦ».

Ἐσχίσε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἰς τεμάχια, ἀπαθῶς, σχεδὸν μετ' ἀδιαφορίας. Τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ναρκώνει πρὸς στιγμὴν τὸν πόνον, διότι καχιστᾶ τὸν ἄνθρωπον ἀνίκανον πρὸς ἄμεσον αὐτῆς ἀντίληψιν.

Ἄλλ' ἐνεθυμήθη αἴφνης ὅτι ἦτο σάββατον ἐσπέρας καὶ ὅτι τὴν προσεχῆ δευτέραν, ἂν εἶχε τὴν ἀνακτορίαν νὰ ζῆ ἔτι, τότε αὐτός, ὁ τίμιος στρατιώτης, θὰ προσφυλακίζετο δι' ἐντάλματος τοῦ εἰσηγητοῦ, ἐπὶ ὑπεξαιρέσει χρημάτων ἀνηκόντων εἰς τὸ δημόσιον. Ἄ! ὄχι. Δὲν θὰ ἀναμείνῃ τὴν λύσιν ταύτην. Ἄλλ' ἡ δυστυχὴς Εἰρήνη, ἡ Μαρίκα του, ἡ Ἐλενοῦλά του;

Διατί ἐπὶ τέλους, νὰ μὴ πάρῃ ἀκόμη ἀπὸ τὸ ταμεῖον μερικὰ ἑκατοντάδραχμα νὰ παίξῃ τὴ ζωὴ του στὸ ντόσο; Χαμένος γιὰ χαμένος καὶ αὐτός καὶ ἡ οἰκογένειά του. Τί μιὰ φορὰ κλέφτης, τί πολλοί. Ἐπειτα ποῖος ξέρει, ἂν δὲν τὸν ἐλεήσῃ ὁ Θεός, ἂν δὲν τοῦ δώσῃ γιατρικὸ ἀπὸ τὸ θάνατο τὴν ἴδια αἰτία τῆς καταστροφῆς του; Θὰ γλυτώσουν τότε ὅλοι καὶ τὴ δευτέρα ὁ πρόεδρος τοῦ οικονομικοῦ συμβουλίου θὰ τὰ εὔρη ὅλα τακτικά. — Καὶ ὅμως ὄχι· δὲν εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα. Ἐπῆρε τὰ καταραμένα ἐκεῖνα χρήματα, ναί· ἀλλὰ τὰ ἐπῆρε μὲ τὴ βεβαιότητα ὅτι θὰ τὰ ἔβαζεν εἰς τὴ θέσι τους ἀπὸ τὰ χρήματα τῶν κτημάτων του. Ἄλλὰ τώρα νὰ ἀπλώσῃ τὰ χέρια εἰς τὰ χρήματα τοῦ δημοσίου γιὰ νὰ ποντάρῃ; Ἄ! ὄχι ὡς ἐκεῖ.

Καὶ ὅμως μηχανικῶς, ἀσυνειδήτως ἐβάδιζε πρὸς τὸν στρατῶνα. Ἐφθασεν ἔξωθεν τοῦ γραφείου του.

Ἦτο ἤδη νύξ. Τὸ φωταερίου ἀνημμένον, ὡς εἰς ὅλα τὰ ταμεῖα ἐφώτιζεν ἀπλέτως τὸ δωμάτιον. Ἐπλησίασε, βραδέως βαδίζων, τὸ ἀνοικτὸν κιγκλιδωτὸν παράθυρον. Τότε ὁ σκοπὸς διέκοψε τοὺς βηματισμούς του καὶ ἔστη εἰς προσοχὴν.

Ἄλλὰ δὲν ἤνοιξε τὸ γραφεῖόν του ὁ λοχαγός. Καθηλώθη ἐκεῖ ἀκίνητος βλέπων πάντα τὰ ἐν τῷ γραφείῳ τρέμοντα ὑπὸ τὴν παλλομένην λάμπην τοῦ

φωταερίου καὶ νομίζων ὅτι φρίσσουσιν ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τοῦ κλέπτου. Καὶ ἡ χαίνουσα ὀπὴ τοῦ κλείθρου τοῦ παλαιοῦ χρηματοκιβωτίου τῷ ἐφαίνετο στόμα ἀνθρώπινον, τὸ ὁποῖον τὸν ἐσάραξε. Καὶ ὁ σκοπὸς ὁ ἀκίνητῶν ἐν στάσει σεβασμοῦ ἐνόμιζεν ὅτι ἐψιθύριζεν ἀσθενῶς, πολὺ ἀσθενῶς, κλέφτη, κλέφτη!

Ἐφυγεν ἐκεῖθεν τρέμων, νομίζων ὅτι ἐδιώκετο κατὰ πόδας. Ἄλλὰ πρὶν μεταβῆ εἰς τὸν τρισάθλιον οἶκόν του ἐνεθυμήθη τὸν νεαρὸν λοχαγὸν Εὐτυχίδην. Πρὸ τριετίας οὗτος, ὅταν ὁ Βοριδῆς οὐδ' ἐφαντάζετο κἄν τί εἶναι χαρτοπαίγιον, εἶχεν ἀπολέσει ἐν μιᾷ χαρτοπαικτικῇ νυκτὶ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀνδρῶν τοῦ λόγου του. Κλαίων ὡς παιδίον ἔπαισε τότε ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Βοριδῆ, ὅστις τὸν ἔσωσε προθύμως δανείσας αὐτὸν ἐξ ἰδίων. Ἐκτοτε ὁ λοχαγὸς Εὐτυχίδης ἐπώλησε τὰς ἐπωμίδας του, ἀντὶ προκίος τριακοσίων χιλιάδων δραχμῶν ἐκάστην. Ἦτο πλούσιος.

Ἡ ἐλπίς ἐφώτισε τὴν ἀπεινωσμένην μορφήν του ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει ταύτῃ. Προεξοφλῶν δὲ ἀπὸ τοῦδε τὴν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ του εὐγνωμοσύνην, ἠσθάνετο ἐλέγχους συνειδήσεως, ὅτι τόσον νωθρὰ ὑπῆρξεν ἡ μνήμη του πρὸς ἐνθύμησιν τοῦ νέου, ὃν ἔσωσεν ἄλλοτε.

Ἐτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Τῷ ἦνοιξεν ὑπὲρ τῆς φέρων ρεδιγκόταν, λευκὸν λαϊμοδέτην καὶ κοτολέτας ἐπὶ τῶν παρειῶν. Ἡ εὐτελής φυλὴ τοῦ εἴδους τούτου τῶν οἰκοθεραπόντων ἔχει λεπτήν τὴν ὄσφρησιν· ἐνόησεν, ὅτι δὲν ἔχει ἐνώπιόν του ἐπισκέπτην πρὸ τοῦ ὁποίου νὰ κάμψῃ τὴν σπονδυλικὴν στήλην ἐν σχήματι ἡμικυκλίου. Εἶδεν ἄνθρωπον τεταπεινωμένον καὶ τῷ ἀπήνησε μετὰ προπετοῦς αὐθαδείας, ὅτι αὐτὴν τὴν ὥραν ἡ κυρία καὶ ὁ κύριος εἶναι εἰς τὸ θέατρον, κλείσας ἅμα τὴν θύραν.

Τὸν ἀνέμεινεν ἐν τούτοις ἐπὶ ὥρας βαδίζων πρὸ τῆς οἰκίας· ὅταν δὲ ἐφθασεν ἡ ἄμαξα ἀνήλθε μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκόν του καὶ τῷ διηγήθη τὰ πάντα ἄνευ περιστροφῶν. Ἄλλὰ τὸν ἐκεραύνωσεν ἡ ἀπάντησις του. Ἀγαπητέ μοι Βοριδῆ, πολὺ λυποῦμαι, ὅτι δὲν ἠμπορῶ νὰ σοῦ φανῶ χρήσιμος, ἀλλὰ δὲν ἠξέυρεις πόσον αἱ περιστάσεις εἶναι κακαί. Χάνω ἀπὸ τὰ οἰκόπεδα πολλά. Ἄν ἐρωτᾷς καὶ διὰ τὸ χρηματιστήριον, ἀληθινὸ κράκ, σωστὴ ντεμπάκλ' ζημίαι ἀπὸ τὰ λαύρια, ζημίαι ἀπὸ τῆς πιστωτικαῖς. Ἐπειτα εἶμαι βλέπεις ἀναγκασμένος νὰ τραβῶ γκράν τραίν. Ἡ ἀνατροφή, αἱ ἐξείσεις τῆς κυρίας μου μοὶ τὸ ἐπιβάλλουν. Αὐριον μάλιστα ἔγω νὰ παραλάβω ἀπὸ τὸ τελωνεῖον ἓνα φρακτόν, τὸ ὁποῖον παρήγγειλα εἰς τὴν Ἀγγλίαν κατ' ἀπαιτήσιν τῆς. Ὅδηγεῖ, ξέυρεις, μόνη τῆς· εἶναι τοῦτο μία νέα ιδιοτροπία πού τῆς ἔβαλε στὸ κεφάλι ὁ φίλος μου ὁ γραμματεὺς τῆς πρεσβείας.

Δὲν ἔμεινε νὰ ἀκούσῃ πλεονα· κατῆλθε δρομαίως τὴν μακρὰν κλίμακα γελῶν θορυβωδῶς. Αἱ Ἐριννύες αὐταὶ θὰ ἐκλαίον, ἂν ἤκουον τοῦ δυσμοῖρου ἀνθρώπου τὸν γέλωτα ἐκεῖνον.

[Ἐπειτα συνέχεια]